

Vlaams Forum voor Diagnostiek vzw
 Anatole Francestraat 119/1
 1030 Schaarbeek

Ondernemingsnummer 475.238.731

VFD v.z.w.

Vlaams Forum voor diagnostiek in
 de psychologische en
 pedagogische begeleiding en
 hulpverlening

Jaarverslag 2020

1. HISTORIEK

In 1999 werd de Wetenschappelijke Raad van de Stichting Integratie Gehandicapten (momenteel kortweg 'Sig'- *sterk in grenzen verleggen*) verzocht om samen te werken met Nederlandse wetenschappers aan een Vlaamse aanpassing van de Groningse Ontwikkelingsschalen. Het daaropvolgend overleg met externe deskundigen maakte al snel duidelijk dat er in Vlaanderen een grote nood bestond aan een platform met betrekking tot alle aspecten van testconstructie, testrevisie en testgebruik.

Dit idee werd in een informeel overleg met de toenmalige Centrale voor Studie- en Beroepsoriëntering (CSBO, nu VCLB) uitgewerkt. Zoveel mogelijk instellingen, centra en personen die zich bezighouden met diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening werden aangeschreven om samen een platform rond deze diagnostiek te vormen.

In september 1999 sloegen vertegenwoordigers van deze instellingen en centra de handen in elkaar en het **Vlaams Forum voor Diagnostiek** was werkelijkheid geworden. In **oktober 2000** werd het informele VFD omgevormd tot de vzw "*Vlaams Forum voor Diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening*" (**Belgisch Staatsblad 2/8/01**). Op 18 mei 2004 werden de statuten gewijzigd door de Algemene Vergadering, zoals voorzien in de nieuwe wet op de vzw's. Op 28 augustus 2017 werden de statuten opnieuw geüpdatet.

De leden van het VFD zijn o.a. vertegenwoordigers van de verschillende universiteiten en hogescholen, van de centra voor leerlingenbegeleiding, van de centra voor geestelijke gezondheidszorg, van de centra voor ambulante revalidatie en consultatiebureaus voor gehandicapten en van de centra voor ontwikkelingsstoornissen (zie <http://www.vlaamsforumdiagnostiek.be/ledenlijst.html>)

2. DOELSTELLINGEN

De vzw VFD heeft tot doel kwaliteitsvolle diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening in Vlaanderen te bevorderen. Haar prioritaire initiatieven liggen op het vlak van:

- Inventariseren van de noden in de verschillende sectoren m.b.t. het instrumentarium en het gebruik ervan
- Het bevorderen en bepleiten van samenwerking tussen alle actoren die aan de noden kunnen voldoen
- Adviseren, bevorderen en bewaken van oordeelkundig gebruik en kwaliteit van het diagnostisch instrumentarium
- Ter beschikking staan van opleidingen, beroepsverenigingen en alle andere betrokkenen
- Een aanspreekpunt zijn voor overheid en uitgeverijen

- De maatschappij, in het bijzonder het werkveld, sensibiliseren voor en informeren over evoluties op het vlak van diagnostiek in de psychologische en pedagogische begeleiding en hulpverlening

3. VOORZIENE ACTIVITEITEN VOOR 2020

- Samenkomen met het “VFD Dagelijks Bestuur” op regelmatige basis (minstens 2-3 X per jaar) om polshoogte te nemen van relevante evoluties in Vlaanderen en mogelijk passende initiatieven en/of acties te ondernemen.
- Voorbereiden en uitvoeren van een hernieuwde VFD Rondvraag naar testgebruik
- Voorbereiden en uitvoeren van een VFD Congres 2020
- Verder opvolgen van het Vlaams Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KcD) en mogelijkheden tot samenwerking onderzoeken: oa. aangeven van problematieken en noden
- Verder opvolgen van de samenwerking met Pearson en andere testuitgeverijen, opvolgen stand van zaken ontwikkeling WPPSI-IV-NL, WAIS-V-NL
- Het verder actief onderhouden van de website. De werkgroep blijft ervoor zorgen dat de website van het VFD interactief en actueel informatief blijft.
- Opvolgen accreditatie opleidingen Toegepaste Psychologie door EFPA & TUAC

4. ACTIVITEITEN

4.1. Dagelijks Bestuur (DB)

In 2015 werd een “VFD Dagelijks Bestuur” (voorheen “Afgevaardigd bestuur”) in het leven geroepen. Het Dagelijks Bestuur kwam (online) samen op:

- 13 maart 2020
- 18 mei 2020
- 25 juni 2020
- 26 augustus 2020
- 10 september 2020
- 10 november 2020
- 3 december 2020

De inhoud van het overleg was vooral gefocust op het organiseren van het VFD-congres. Wegens de wereldwijde coronacrisis en de extra werkdruk die dit voor elk lid van het DB (die hun engagement in het VFD vrijwillig opnemen) meebracht, was er weinig ruimte voor het actief opnemen van andere activiteiten in 2020. Voor de concrete inhoud en de besluiten van de bijeenkomsten van het DB verwijzen we naar de verslagen. Via mail en telefonisch of online overleg hielden de leden van het Dagelijks Bestuur contact voor de verdere opvolging van de besproken agendapunten van het DB.

4.2. Raad van Bestuur (RvB)

De Raad van Bestuur vergaderde op 12 maart 2020 te Leuven. Voor de inhoud van de bespreking en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Verdere formele vergaderingen werden niet gehouden. De Raad van Bestuur bleef via mail en telefoon contact onderhouden en een aantal bestuursleden zaten geregeld samen voor overleg in het Dagelijks Bestuur.

4.3. Algemene Vergadering (AV)

De vereniging hield haar Statutaire Algemene Vergadering op 12 maart 2020. 22 leden waren aanwezig waarvan 17 bestaande leden persoonlijk, 4 bij volmacht en 1 nieuw lid. Voor de inhoud van de besprekingen en de besluiten verwijzen we naar het verslag. Geïnteresseerde leden zijn ook steeds welkom op de vergaderingen van de Raad van Bestuur.

4.4. Uitbreiding van de vereniging/vervanging leden en functies/rol leden

Volgende leden namen in 2020 ontslag uit het VFD:

- Stefaan Jonniaux bood zijn ontslag aan als penningmeester van het VFD en als lid van de AV, de RvB en het DB.
- Sylvie Van Houtvinck nam ontslag als lid van de AV, de RvB en het DB.
- Marc Frederix nam ontslag uit de AV en de RvB.
- Annick Fonteyne en Guy Bosmans namen ontslag uit de AV.

Het VFD verwelkomde ook enkele nieuwe leden:

- Joëlle Narmon en Imke Baetens, beiden verbonden aan de VUB, namen de plaats in van Sylvie Van Houtvinck. Imke Baetens werd lid van de AV, Joëlle Narmon van de AV, de RvB en het DB.
- Hans Grietens, verbonden aan KULeuven trad toe tot de AV en de RvB.
- Ivan Verhaeghe, verbonden aan AP en UKJA, werd lid van de AV.

Enkele leden veranderden van functie/rol:

- Kathleen Omeij die reeds lid was van de AV, de RvB en het DB werd de nieuwe penningmeester van het VFD.
- Ilse Noens nam ontslag uit de RvB maar blijft wel lid van de AV.
- Els Goetmaekers was reeds lid van de AV en trad toe tot de RvB en het DB.

De Algemene Vergadering aanvaardde hun vraag/kandidatuur, heet de nieuwe leden van harte welkom als lid van de Algemene Vergadering/de Raad van Bestuur/het Dagelijks Bestuur en bedankt de ontslagnemende VFD-ers voor hun jarenlange inzet!

4.5. Update VFD-rondvraag testgebruik

In 2020 organiseerde het VFD, samen met de Sectie Diagnostiek van de BFP en de VVKP, een rondvraag rond testgebruik in Vlaanderen. De eerste bevindingen van de rondvraag werden gepresenteerd tijdens de inleiding op de VFD-webinar op 11 december 2020. De resultaten van de bevraging voor het VFD zullen in de loop van 2021 op onze website geplaatst worden. Samen met de verantwoordelijken van de rondvraag van de BFP en de VVKP zal in het najaar van 2021 een gezamenlijk artikel over de resultaten geschreven worden voor het Tijdschrift Klinische Psychologie.

4.6. Organisatie VFD-Congres 2020

In 2020 bestond het VFD 20 jaar. We wilden dit in de verf zetten met een nieuw symposium in december 2020. De voorbereidingen voor het symposium waren reeds ver gevorderd. Omwille van de onzekere omstandigheden door de wereldwijde coronacrisis besliste het DB eind juni om het symposium te annuleren en te vervangen door een online alternatief. Verschillende opties werden

overwogen. Uiteindelijk werd gekozen voor het concept van een ‘jubileumjaar’ waarin, verspreid over 2020-2021 een aantal webinars georganiseerd zullen worden rond het thema ‘Diagnostiek 2020’.

“Diagnostiek 2020’ gaat kort in op verwezenlijkingen van het VFD in de voorbije twintig jaar, maar nog meer werpt het een blik op de volgende 20 jaar. Hierbij zijn er belangrijke uitdagingen die duidelijk maken dat de diagnostiek een gedaanteverwisseling zal ondergaan onder invloed van de huidige maatschappelijke, inhoudelijke, technologische en juridische ontwikkelingen. Deze nieuwe uitdagingen brengen een waaier aan nieuwe mogelijkheden mee. Daarom neemt een reeks van webinars in kader van ‘diagnostiek 2020’ je graag mee op verkenning langs de valkuilen en opportuniteiten van multi- en interdisciplinair diagnostisch werken, telediagnostiek en de opwaardering van diagnostiek.’ (Website VFD)

De eerste webinar in de reeks vond plaats op 11 december 2020 rond het thema ‘Tele-assessment in light of COVID-19’ met als sprekers dr. Munro Cullum, dr. Dustin Hammers en dr. Lana Harder. Deze webinar werd gratis aangeboden bij wijze van ‘verjaardagscadeau’ van het VFD. De opname van deze webinar zal op de website van het VFD geplaatst worden.

Een tweede webinar staat gepland op 12 maart 2021, door prof. dr. Els Ortibus met als thema: ‘Transdisciplinarity: across and beyond’.

4.7. Opvolgen van en samenwerken met het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (KcD)

In 2019 is, mede door het ontslag van voorzitter Mark Schittekatte, het contact tussen het VFD en het KcD wat stil gevallen. Huidig VFD-voorzitter Marlies Tierens heeft in 2020 deelgenomen aan FAS (*Flemish Assessment Stakeholders*), een overleg met vertegenwoordigers van het KcD, VFD, VVKP, CAP vzw en BFP – Sectie Psychodiagnostiek, maar dit gebeurt momenteel niet op regelmatige basis.

4.8. Opvolgen van samenwerking met Pearson en andere testuitgeverijen, opvolging stand van zaken met betrekking tot WPPSI-IV-NL, WAIS-V-NL

Pearson startte in 2020 met de ontwikkeling van de WAIS-V en sprak verschillende instellingen/organisaties in Vlaanderen, waaronder het VFD, aan om te polsen naar mogelijkheden tot samenwerking (naar analogie met het WISC-V project). Op 20 januari 2020 kwamen de voorzitters van het VFD, de BFP, de VVKP en medewerkers van het KcD samen om hierrond te overleggen. Via het VFD werden ook onderwijsinstellingen aangesproken. Omdat de medewerking aan dergelijke grootschalige onderzoeken zeer veel tijd en middelen vergt, die Pearson financieel onvoldoende ondersteunt, is uiteindelijk geen enkele Vlaamse partner mee gestapt in het normeringsonderzoek van de WAIS-V. Het onderzoek wordt nu volledig getrokken door Pearson Nederland. Ook de ontwikkeling van de WPPSI-V, door Pearson officieel gelanceerd op 28 oktober 2020, verliep zonder expliciete medewerking van Vlaamse universiteiten en hogescholen of andere Vlaamse partners.

Dit is een pijnpunt: enerzijds willen we vanuit het VFD de kwaliteit van de diagnostische instrumenten die in Vlaanderen op de markt komen mee bewaken door een actieve rol op te nemen in de ontwikkeling van de instrumenten, anderzijds vergt deze medewerking heel wat tijd en

middelen die de leden van het VFD, die vrijwilligers zijn, vaak niet kunnen opbrengen. De financiering van dergelijke projecten door Pearson zelf zou hier een oplossing kunnen bieden maar dergelijke onderhandelingen verlopen moeizaam en vragen ook een grote tijdsinvestering.

4.9. Opvolgen en actief onderhouden website

Binnen het VFD vormen Veerle Briers en Kris Velghe een werkgroep om de website up-to-date te houden. In 2020 werd de website verder up-to-date gehouden door o.a. de ledenlijst aan te passen, het toevoegen van informatie over de webinar van het VFD, opvolgen van vragen via het contactformulier, ... Alle info voor de website kan men doorsturen naar Kris of Veerle.

4.10. Update accreditatie opleidingen TP door EFPA & TUAC

In 2017 werd de VFD werkgroep BaTP – Bachelors Toegepaste Psychologie opgericht met als doelstelling de belangen van de (opleidingen) Bachelors in de Toegepaste Psychologie onder andere met betrekking tot hun rol in psychodiagnostiek te bewaken. Er werd bij de TUAC een aanvraag ingediend om een accreditatie op opleidingsniveau te bekomen met betrekking tot psychodiagnostische competenties. De TUAC stelde een commissie samen (leden = Mark Schittekatte, een Pool en een Brit) die de hogeschoolopleidingen wil visiteren met betrekking tot psychodiagnostiek. De financiering bedraagt ongeveer 1000 euro per instelling. De vier hogescholen hebben toegezegd deze kost te willen dragen. De aanvraag moet nog goedgekeurd worden door het EFPA Executive Committee. Door de wereldwijde coronacrisis is dit dossier in 2020 volledig stil gevallen.

Ondertussen werd door Steven Joris, voorzitter van de sectie psychodiagnostiek van de VVKP een voorstel uitgewerkt rond de classificatie van diagnostische niveaus, gebaseerd op de EFPA-criteria en de Nederlandse classificatie. In Vlaanderen is er sprake van een unieke situatie omdat hier ook bachelors een rol opnemen in psychodiagnostiek, veel meer dan in Nederland het geval is. Het voorstel tot classificatie werd besproken op het DB van 12 maart 2020. Marlies Tierens koppelde, als voorzitter van het VFD, de opmerkingen terug naar Steven Joris.